

S&V Reflector

De implementatie van het nieuwe Financieel Toetsingskader

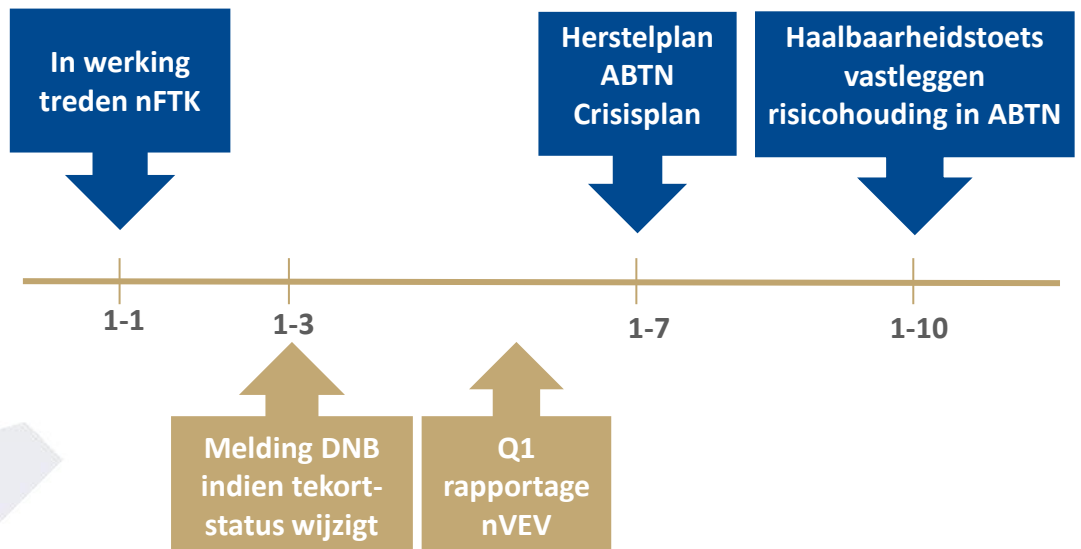
Welke keuzes kunt u maken en wie betreft u daarbij?

Februari 2015

Huidige stand van zaken

- Het nFTK is gedeeltelijk in werking getreden op 1 januari 2015. Voor alle besluiten (ook premie en indexatie) die na 1 januari 2015 worden genomen is het nieuwe wettelijke kader van toepassing.
- Per 1 januari 2015 treden nieuwe parameters in werking en vervalt het lopend herstelplan.
- Belangrijke data:
 - Uiterlijk 1 juli 2015 moet een nieuw herstelplan ingediend worden.
 - De ABTN en het crisisplan moeten per 1 juli 2015 zijn aangepast aan de nieuwe wetgeving.
 - Uiterlijk 1 oktober 2015 moet de haalbaarheidstoets uitgevoerd zijn en de risicohouding zijn vastgelegd.

Tijdpad 1 januari 2015 tot en met 1 oktober 2015

Belangrijkste wijzigingen

Vaststelling voorziening pensioenverplichtingen

- ✿ Voorlopig dient bij de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen uit te worden gegaan van de huidige rentetermijnstructuur, inclusief de huidige UFR (zonder 3-maands middeling van de rente).
- ✿ In maart wordt een aangepaste rentecurve voor verzekeraars verwacht, die mogelijk ook voor pensioenfondsen zal worden toegepast. Naar de huidige inzichten heeft deze eventuele aanpassing van de rentetermijnstructuur een zeer beperkt effect op de voorziening pensioenverplichtingen.

Stabiele dekkingsgraad

- ✿ Het beleid wordt gebaseerd op de beleidsdekkingsgraad in plaats van op de “actuele” dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is gelijk aan het gemiddelde van de dekkingsgraden van de afgelopen 12 maanden.
- ✿ Het fonds dient jaarlijks ook een reële dekkingsgraad te rapporteren.

Wijziging zekerheid

- ✿ Een pensioenfonds moet buffers aanhouden ter zekerstelling van het nominale pensioen. De benodigde buffers (het vereist eigen vermogen) blijven gebaseerd op een nominale zekerheid van 97,5%, maar worden naar boven toe bijgesteld. De toename van het vereist eigen vermogen is afhankelijk van de beleggingsmix en is voor een gemiddeld pensioenfonds ongeveer 3%.
- ✿ Het korten van pensioen blijft het uiterste redmiddel en vindt plaats indien:
 - De dekkingsgraad naar verwachting niet binnen 10 jaar toegroeit naar het vereist eigen vermogen.
 - De beleidsdekkingsgraad gedurende 5 achtereenvolgende jaren lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen (circa 105%).
- ✿ (Gedeeltelijke) toeslagverlening is (onder voorwaarden) toegestaan indien de beleidsdekkingsgraad hoger is dan 110%.

Meer nadruk op evenwichtige belangenbehartiging

- ✿ Pensioenfondsbesturen moeten bij het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid inzicht geven in de gevolgen voor generaties. De nieuwe haalbaarheidstoets is hierbij een belangrijke tool.

Transpanter over onzekerheid

- ✿ De risicohouding staat centraal bij de vaststelling van het beleid en de communicatie.
- ✿ De wijze waarop korting, indexatie, premiekorting en premieverhoging plaatsvindt, dient vooraf te worden vastgelegd en gecommuniceerd.

Beleid gebaseerd op risicohouding

Het beleid dient te worden gebaseerd op de risicohouding

- De risicohouding wordt vastgesteld door het bestuur van het pensioenfonds in overleg met organen (verantwoordingsorgaan of belanghebbendenorgaan) en na overleg sociale partners.
- De risicohouding bestaat uit een kwalitatieve én kwantitatieve omschrijving (bandbreedte) van het korte en lange termijn risico van het fonds.

De risicohouding vormt het kader voor:

- De aanvaarding van de opdracht van sociale partners door het pensioenfonds.
- Het vaststellen van het beleid, bijvoorbeeld het strategisch beleggingsbeleid.
- De verantwoording achteraf van het fondsbestuur over het gevoerde beleid.

Risicohouding korte termijn = bandbreedte voor het vereist eigen vermogen

- De risicohouding voor de korte termijn dient te worden vormgegeven door het vaststellen van een bandbreedte voor het vereist eigen vermogen.
- Deze risicohouding en het risicoprofiel dienen opgenomen te worden in de verklaring beleggingsbeginselen.

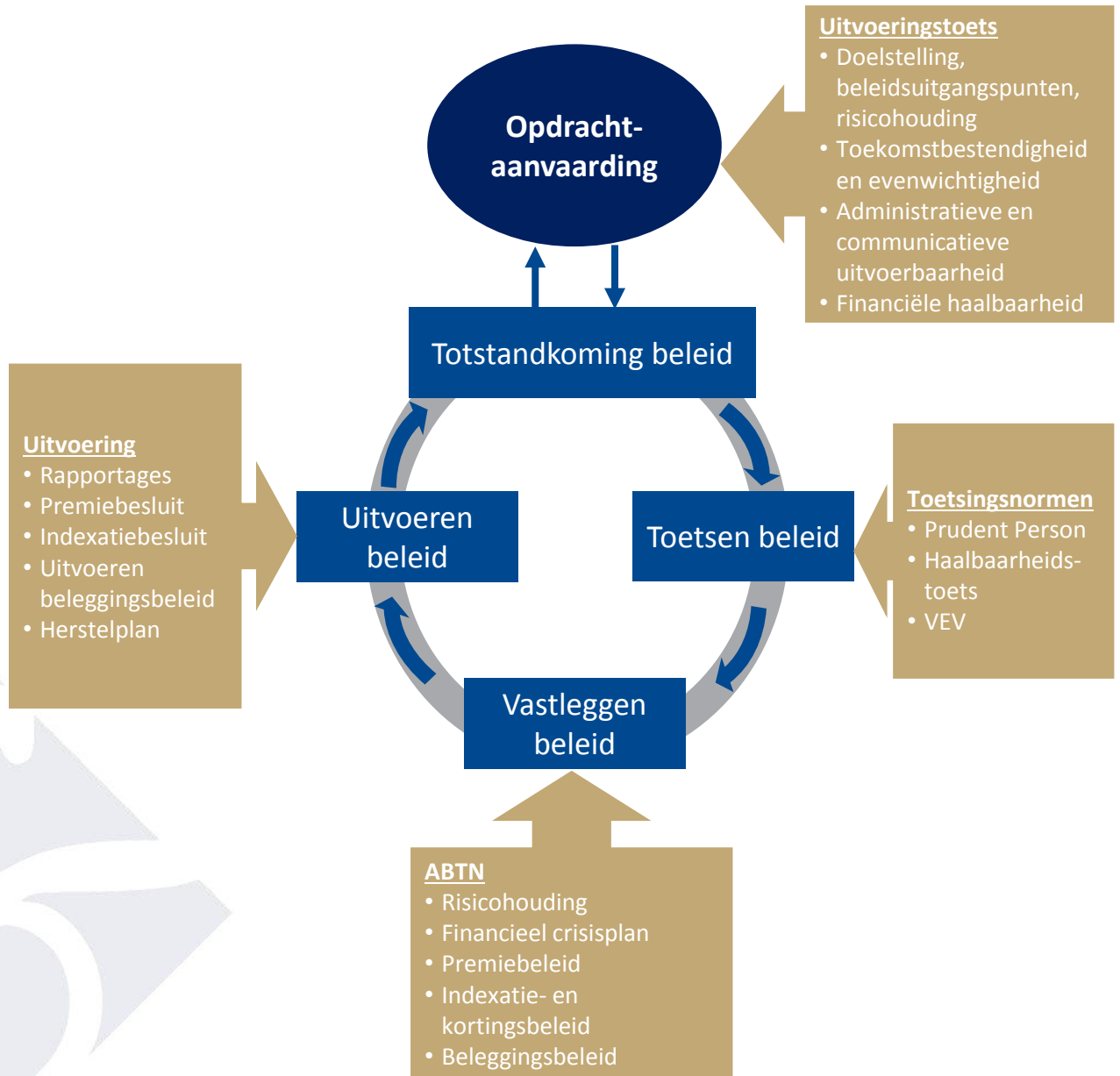
Risicohouding lange termijn = haalbaarheidstoets

- De risicohouding voor de lange termijn dient te worden vormgegeven door de haalbaarheidstoets.
- De haalbaarheidstoets is een stochastische toets op basis van een uniforme scenarioset, die wordt uitgevoerd over een periode van 60 prognosejaren. Het doel van deze toets is om de ontwikkeling van de koopkracht van het pensioen inzichtelijk te maken in de vorm van het pensioenresultaat:

$$\frac{\text{Pensioenuitkeringen geïndexeerd en gekort conform beleid pensioenfonds}}{\text{Pensioenuitkeringen geïndexeerd met volledige prijsinflatie}}$$

- De haalbaarheidstoets geeft het verwachte pensioenresultaat (50% percentiel) en het pensioenresultaat in het 'slecht weer scenario' (5% percentiel) weer, uitgaande van een financiële positie gelijk aan het vereist eigen vermogen en uitgaande van de feitelijke financiële positie.
- Een aanvangshaalbaarheidstoets dient uitgevoerd te worden bij invoering van een nieuwe pensioenregeling of andere significante wijzigingen (nFTK). De uitkomsten van de aanvangshaalbaarheidstoets dienen aan te sluiten bij de risicohouding van het fonds en de opdracht van de sociale partners. Indien dit niet het geval is dient het fondsbestuur de opdracht terug te geven aan sociale partners.
- Vanaf 2016 dient jaarlijks voor 30 juni een haalbaarheidstoets gerapporteerd te worden aan DNB. Hierbij wordt getoetst of de verwachte realisatie van het pensioenresultaat overeenkomt met de gewekte verwachtingen (ambitie). De uitkomsten van deze toets vormen de basis voor de communicatie met deelnemers.

Beleidscyclus nFTK

Bron: DNB

Impact op premiebeleid

Wet

Generatie A
versus
Generatie B

Premiedekkingsgraad
versus
Dekkingsgraad

Toetsing feitelijke premie aan zuivere of gedempte kostendekkende premie

- De feitelijke premie dient ten minste gelijk te zijn aan de zuivere of gedempte kostendekkende premie.
- De zuiver kostendekkende premie wordt vastgesteld o.b.v. de actuele rentetermijnstructuur. Bij de vaststelling van de gedempte kostendekkende premie mag worden uitgegaan van een gedempte rentevoet o.b.v.:
 - De gemiddelde rente over de afgelopen (maximaal) 10 jaar, of
 - Het verwacht toekomstig rendement, onder de volgende voorwaarden:
 - Er dient een aanvullende opslag in de premie te worden meegenomen t.b.v. toekomstbestendige indexatie (minimaal verwachte prijsindex van 2%). Deze opslag dient minimaal gelijk te zijn aan het vereist eigen vermogen.
 - Het verwacht rendement staat maximaal voor 5 jaar vast.
 - De ontwikkeling van de levensverwachting mag niet leiden tot een hogere premie.
- De eis inzake de minimale premie bij onderdekking vervalt.

Hogere solvabiliteitsopslag in de premie

- Voor een gemiddeld fonds gaat het vereist eigen vermogen met circa 3% omhoog.

Daarnaast nieuwe wettelijke eisen premie:

- Adviesaanvraag, het besluit inzake premie en opbouw in enig jaar dient vooraf voorgelegd te worden aan het verantwoordingsorgaan.
- Mogelijkheid generatie-evenwichtige toets door DNB, Sanctie op onevenwichtige premiesamenstelling verhoogd naar € 1M.

Keuzes & consequenties

- Keuze voor gedempte of zuiver kostendekkende premie.
- Indien demping o.b.v. rente:
 - Keuze periode: maximaal 10 jaar.
 - Er moet sprake zijn van een consistent beleid.
- Indien demping o.b.v. verwacht rendement:
 - Keuze parameters verwacht rendement.
Eis: niet hoger dan maximale parameters.
 - Het verwacht rendement is afhankelijk van de beleggingsmix. Door de lage rentestand geldt voor fondsen met relatief veel vastrentende waarden een relatief laag verwacht rendement (circa 3,5%-4,5%),
 - De opslag voor toekomstbestendige indexatie is afhankelijk van afspraken en bedraagt circa 60% bij een inflatie van 2%.
- De impact van het nieuwe Financieel Toetsingskader op de premiehoogte is afhankelijk van de huidige en de nieuwe methode van premietoetsing.

Impact op toeslagbeleid

Generatie A
versus
Generatie B

Ambitie
versus
Realisatie

Wet

- ❖ (Gedeeltelijke) Toeslagverlening is toegestaan boven een beleidsdekkingsgraad van 110%.
- ❖ De toeslag is in enig jaar gemaximeerd op de toeslag die (gegeven de dekkingsgraad en het verwacht rendement) in de toekomst naar verwachting jaarlijks toegekend kan worden (toekomstbestendige indexatie).
 - Dit geldt zowel voor fondsen met als voor fondsen zonder toeslagambitie.
 - De kosten van toeslagverlening worden bepaald o.b.v. maximaal het verwacht meetkundig rendement van beursgenoteerde aandelen, onafhankelijk van de beleggingsmix. Voor een gemiddeld fonds betekent dit dat 1% toeslag verleend kan worden bij een dekkingsgraad van 120% en 2% bij 130%.
- ❖ De toeslagambitie van een fonds kan gekoppeld worden aan een index (x% van loon- of prijsinflatie) of aan een nominale ambitie (x%).
 - De haalbaarheidstoets moet aantonen dat de toeslagambitie realistisch is.
- ❖ Indien de dekkingsgraad hoger is dan de dekkingsgraad behorende bij volledige toeslagverlening (volgens de ambitie) mag 1/5^e deel van het dekkingsgraadverschil worden aangewend voor inhaalindexaties of het goedmaken van kortingen, maar alleen voor deelnemers die daadwerkelijk indexatie hebben gemist of korting hebben gehad (gesloten systeem).

Keuzes & consequenties

- ❖ Keuze voor maatstaf en ambitie:
 - Eis: realistisch, dus binnen de grenzen van de haalbaarheidstoets.
 - Parameters haalbaarheidstoets worden naar verwachting in maart 2015 gepubliceerd.
- ❖ De maximale indexatie is voorgeschreven, maar de keuze bestaat om pas bij hogere dekkingsgraden (gedeeltelijk) te indexeren.
- ❖ Hoe wordt het beleid m.b.t. inhaalindexaties en het goedmaken van kortingen ingericht?
 - Hoe langer geleden, hoe moeilijker uitlegbaar.
 - Administratief complex.

Dekkingsgraad (DG)	Indexatie
<110%	0%
110% < DG < Indexatie DG	Toekomstbestendig
> Indexatie DG (ca. 130% bij 2% indexatie)	Volledig , en Inhaalindexatie en goedmaken kortingen aan deelnemers met gemiste indexatie/korting

Impact op kortingsbeleid

Wet

Generatie A
versus
Generatie B

Nominale zekerheid
versus
Indexatie

- ✦ Korting vindt plaats indien herstel van de dekkingsgraad naar het niveau van het vereist eigen vermogen naar verwachting niet binnen 10 jaar mogelijk is.
 - De door te voeren korting bedraagt jaarlijks ten minste 1/10 van de korting die benodigd is om te voldoen aan de eis dat de dekkingsgraad naar verwachting binnen 10 jaar gelijk moet zijn aan het vereist eigen vermogen.
 - De korting in het eerste jaar is onvoorwaardelijk. Deze korting dient altijd te worden doorgevoerd, ongeacht de ontwikkeling van de beleidsdekkingsgraad gedurende het jaar. De kortingen in latere jaren zijn voorwaardelijk.
 - De korting dient in de voorziening pensioenverplichtingen verwerkt te worden vanaf het moment dat het herstelplan is ingediend.
 - Na een jaar wordt het herstelplan geëvalueerd. Op dat moment wordt opnieuw bezien of korting noodzakelijk is en zo ja, hoe hoog deze korting moet zijn. Een eventueel in een eerder jaar vastgestelde voorwaardelijke korting vervalt op dat moment.
- ✦ Korting vindt plaats indien de beleidsdekkingsgraad gedurende 5 jaar lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen:
 - De door te voeren korting is gelijk aan het verschil tussen de actuele dekkingsgraad en het minimaal vereist eigen vermogen aan het einde van de vijfjaars periode.
 - De korting mag worden gespreid over maximaal 10 jaar, maar is volledig onvoorwaardelijk en onafhankelijk van de ontwikkeling van de dekkingsgraad.

Keuzes & consequenties

- ✦ Complete staffel.
 - Vooraf duidelijkheid geven wanneer er gekort wordt en hoeveel.
- ✦ Keuze voor periode van doorvoeren kortingen.
 - Jaarlijks 1/10 deel, direct volledige korting of iets ertussen in?
 - Is het wenselijk om onderscheid te maken tussen een situatie waarin korting plaatsvindt omdat naar verwachting de dekkingsgraad niet binnen 10 jaar gelijk is aan het vereist eigen vermogen en de situatie waarin de dekkingsgraad 5 jaar lang lager is dan het minimaal vereist eigen vermogen?
 - Periode dient uitlegbaar te zijn in het kader van evenwichtige belangenafweging.

Impact op beleggingsbeleid

Wet

- ✦ Het beleggingsbeleid dient zodanig vormgegeven te worden dat:
 - Herstel mogelijk is binnen de genoemde hersteltermijnen.
 - De uitkomsten van de haalbaarheidstoets en het vereist eigen vermogen in overeenstemming zijn met de risicohouding van het fonds.
 - De haalbaarheidstoets aantoont dat de pensioenambitie realistisch is en het pensioenresultaat in een 'slecht weer scenario' binnen de door het bestuur vastgelegde bandbreedtes blijft.
- ✦ Het Prudent Person principe wordt verder uitgewerkt door het vastleggen van kwalitatieve uitgangspunten en een aantal kwantitatieve limieten. Het pensioenfonds moet onderbouwen dat het strategisch beleggingsbeleid / beleggingsplan past binnen de Prudent Person regel.
- ✦ Er worden nadere eisen gesteld aan de organisatiestructuur. Het pensioenfonds moet de beleggingscyclus vaststellen, er dienen sluitende afspraken in beleggingsmandaten worden vastgelegd en uitbesteding van werkzaamheden moet plaatsvinden op basis van selectie- en evaluatieprocedures. Daarnaast moet de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden binnen het fonds en aansluiting op externe ondersteuning helder zijn. Ook moet er sprake zijn van adequaat en onafhankelijk risicobeheer. Er dient een zorgvuldig besluitvormingsproces te worden gewaarborgd en er behoort balans te zijn tussen de aard en de complexiteit van de beleggingen en aanwezige kennis en het risicobeheer.
- ✦ Een eenmalige verhoging van het risicoprofiel (= vereist eigen vermogen) is mogelijk, mits de beleidsdekkingsgraad op het moment van het verhogen van het risicoprofiel boven het minimaal vereist eigen vermogen ligt. De wijziging hoeft niet noodzakelijkerwijs in 2015 doorgevoerd te worden. In het eerstvolgende beleggingsplan (na 1 januari 2015) moet worden aangegeven of het fonds gebruik maakt van de eenmalige vrijstelling.
- ✦ Bij het verhogen van het risicoprofiel vindt een toets plaats. Past de verhoging bij de doelstellingen en uitgangspunten, waaronder de risicohouding van het fonds? Er is tevens sprake van een meldingsplicht bij DNB. De wijziging dient onderbouwd te worden richting DNB, waarna DNB de wijziging toetst.

Keuzes & consequenties

- ✦ De vrijheid voor het nemen van meer risico lijkt beperkt. Er blijft een directe link tussen het beleggingsbeleid en het vereist eigen vermogen.
- ✦ Lange termijn versus korte termijn afweging. Spreiding van tekorten en overschotten legt meer nadruk op lange termijn beleid. Risicovolle en/of illiquide beleggingen lijken daardoor aantrekkelijker.

Impact op herstelplan

Wet

Herstelplan opstellen indien dekkingsgraad < vereist eigen vermogen

- ✦ In het herstelplan dient aangetoond te worden dat naar verwachting (o.b.v. verwacht rendement portefeuille) de beleidsdekkingsgraad in 10 jaar herstelt tot het minimaal het vereist eigen vermogen.
- ✦ In 2015 en 2016 geldt een aangepaste hersteltermijn van resp. 12 en 11 jaar.
- ✦ Er vindt jaarlijks een update van het herstelplan plaats.
- ✦ Wanneer de beleidsdekkingsgraad zich 5 jaar onder minimaal vereist eigen vermogen bevindt dient de dekkingsgraad opgetrokken te worden naar het niveau van het minimaal vereist eigen vermogen, door middel van korting of een andere noodmaatregel.
- ✦ DNB kan additionele maatregelen eisen wanneer het fonds te ver wegzakt.

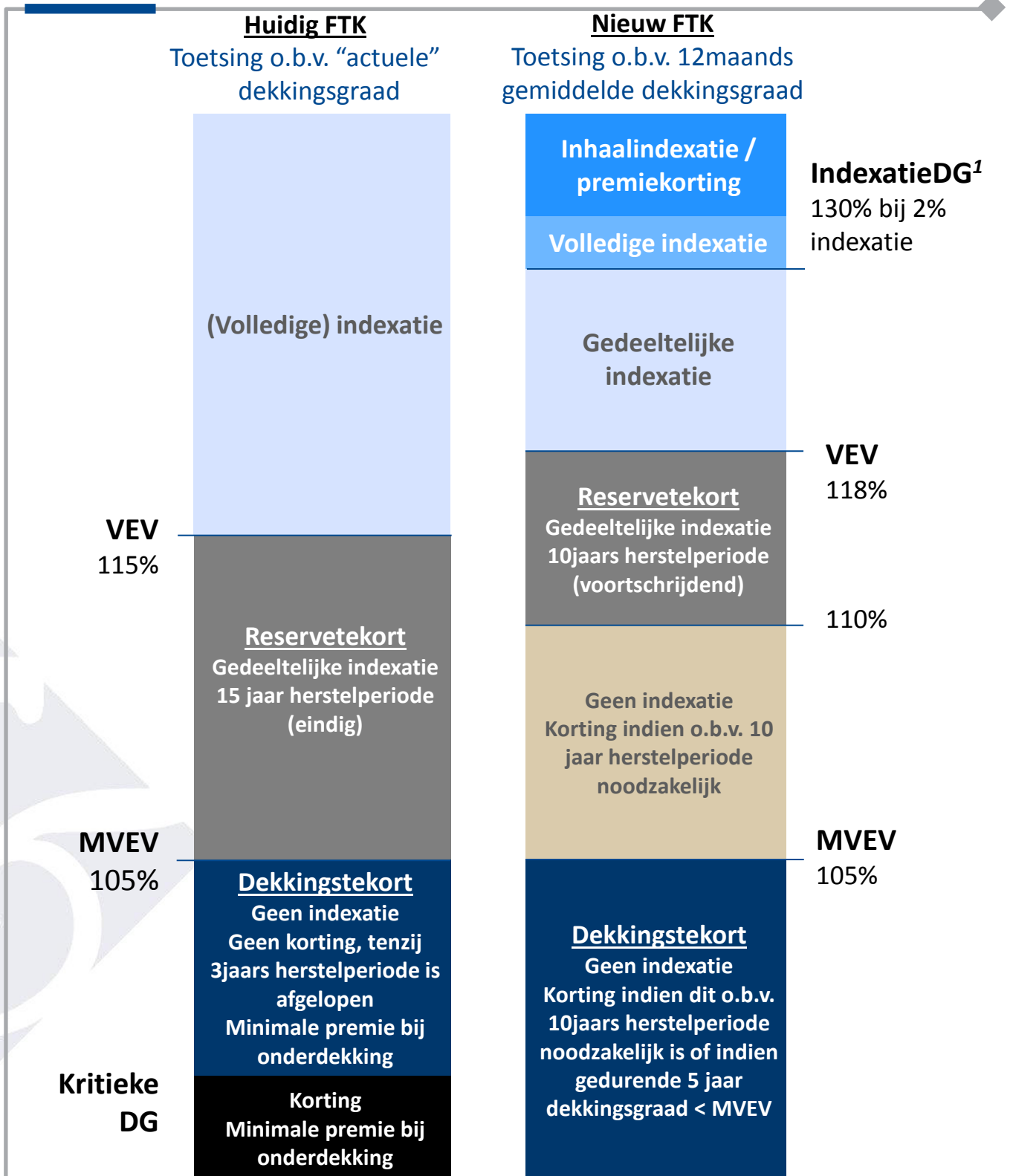
Spreidingssystematiek lange termijn herstel

- ✦ (Verwacht) tekort mag gespreid worden over maximaal 10 jaar. Het herstel dient tenminste tijdsevenredig plaats te vinden.
- ✦ De herstelperiode dient te worden gekozen uitgaande van evenwichtige belangenbehartiging. DNB kan ingrijpen indien zij van mening is dat de gekozen herstelperiode niet in het belang is van aanspraak- en pensioengerechtigden.
- ✦ Jaarlijkse evaluatie van het herstelplan. Hierbij bedraagt de herstelperiode opnieuw maximaal 10 jaar. Herstel kan door deze systematiek dus langer duren dan beoogde (maximum) 10jaars herstelperiode.

Keuzes & consequenties

- ✦ Keuze voor herstelperiode: is 10 jaar evenwichtig?
- ✦ Keuze parameters verwacht rendement.
- ✦ Huidige herstelplannen zijn vervallen per 1 januari 2015.
- ✦ Een nieuw herstelplan moet worden ingediend voor 1 juli 2015.
 - Wijziging maximale parameters en dus maximaal verwacht rendement.
 - Hoger vereist eigen vermogen (+3%).
 - Overgangsregeling: 2015 herstelperiode maximaal 12 jaar en 2016 maximaal 11 jaar.

Beleidskader van gemiddeld fonds

Wat zijn de gevolgen van het nFTK?

Uitgangspunten impact analyse

Uitgangspunten algemeen

- ✦ ALM analyse over 15 jaar om impact nieuw kader te illustreren voor fictief pensioenfonds.
- ✦ Uitgangspunten analyse:
 - Berekeningsdatum 31 december 2014.
 - Dekkingsgraad 110% (huidig FTK) en 105% (nieuwe FTK).

Economische aannames

- ✦ Ontwikkeling swapcurve volgens forward systematiek. De UFR curve (zowel de huidige als de nieuwe) wordt afgeleid uit de swapcurve.
- ✦ Beleggingsrendement gemiddeld 3,4% (meetkundig).

Beleidsaannames impact analyse

Beleid onder huidig FTK

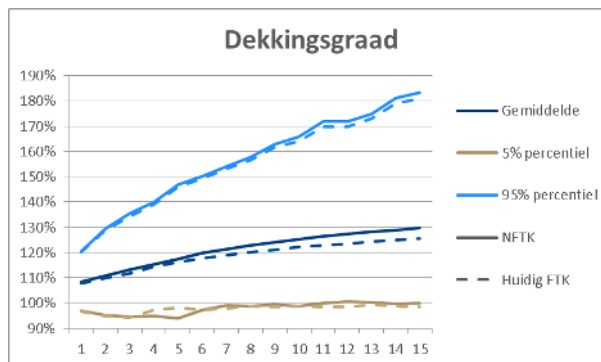
- ✦ Indexatie op basis van prijsinflatie:
 - Gedeeltelijke indexatie tussen minimaal vereist eigen vermogen en vereist eigen vermogen.
 - Inhaalindexatie bij een dekkingsgraad boven 125%.
- ✦ Feitelijke premie gelijk aan de zuiver kostendeekkende premie.
- ✦ Korte termijn herstel na 3 jaar direct doorgevoerd.

Beleid onder nieuwe FTK

- ✦ Indexatie op basis van prijsinflatie:
 - Toekomstbestendige indexatie vanaf een dekkingsgraad van 110%.
 - Volledige indexatie (2%) bij een dekkingsgraad van 125%.
 - Inhaalindexatie bij een dekkingsgraad boven 125%.
- ✦ Feitelijke premie gelijk aan de zuiver kostendeekkende premie.
- ✦ Herstelperiode 10 jaar.
- ✦ Korte termijn herstel na 5 jaar direct doorgevoerd.

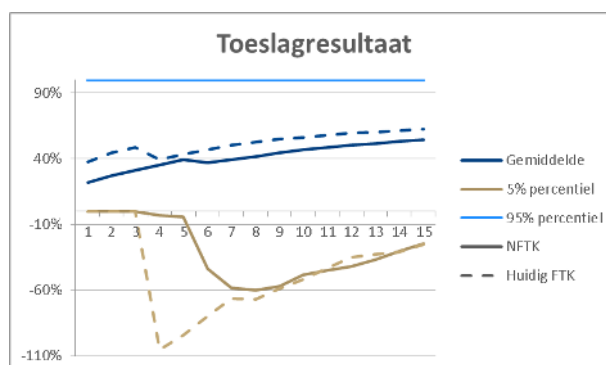
Wat zijn de gevolgen van het nFTK?

Resultaten impact analyse: dekkinggraad

- De bovenstaande grafiek geeft de ontwikkeling van de dekkinggraad weer in het gemiddelde scenario (donker blauwe lijn) en de spreiding van de dekkinggraad (5% en 95% percentiel) onder het huidige Financieel Toetsingskader (gestippelde lijn) en het nieuwe Financieel Toetsingskader (vaste lijn).
- Onder het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) is de initiële dekkinggraad lager en indexeert het pensioenfonds later. Verder wordt er eerder gekort dan in het huidige FTK (geldend voor 2015). De dekkinggraad stijgt hierdoor onder het nFTK per saldo gemiddeld sterker dan onder het huidige FTK.

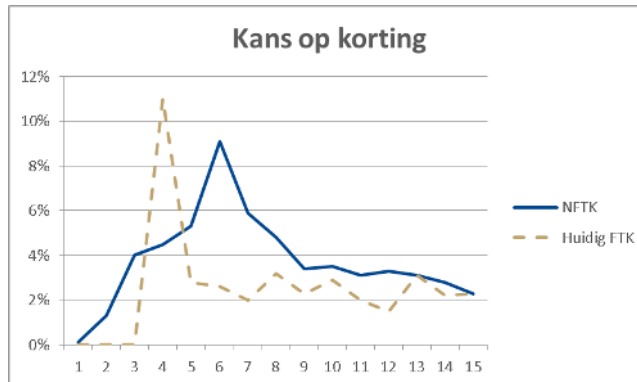
Resultaten impact analyse: toeslagresultaat

- Het toeslagresultaat komt onder het nFTK gemiddeld lager uit dan onder het huidige FTK. Het nFTK resulteert door het mechanisme van toekomstbestendige indexatie in hogere buffers alvorens (volledige en/of herstel-) indexatie mag worden toegekend. Tevens wordt het inhalen van indexaties en het goedmaken van kortingen beperkt toegestaan waardoor het herstel van het toeslagresultaat achterblijft.

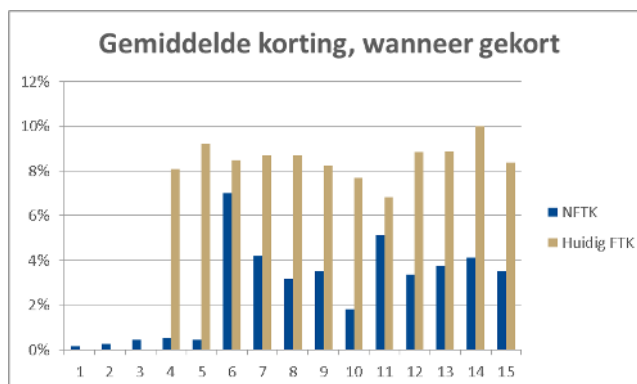
Wat zijn de gevolgen van het nFTK?

Resultaten impact analyse: kortingskans

- Het nFTK hanteert een voortschrijdende 10jaars herstelperiode wanneer het fonds een dekkingsgraad heeft lager dan het vereist eigen vermogen. Resultaat is dat er vaker gekort wordt. In het huidige FTK wordt er de eerste 3 jaar niet gekort door de veronderstelde initiële dekkingsgraad van 110%.

Resultaten impact analyse: hoogte korting

- De lange termijn herstelperiode in het nFTK heeft als gevolg dat er vaker wordt gekort (hogere kans). Wanneer er wordt gekort is de korting per saldo echter wel lager dan onder het huidige FTK.

Concept planning implementatie nFTK

Concept planning				
Omschrijving	Onderdelen	Wie?	Planning	
1	Inventarisatie effecten nFTK	a) Bepalen van vereist eigen vermogen, beleidsdekkingsgraad en kostendekkende premie. b) Identificatie keuzemogelijkheden binnen nFTK.	Bestuur	Januari / februari
2	ALM studie: visievorming	a) Vaststellen doelstellingen. b) Startsituatie (dekkingsgraad, basisscenario beleid) en economische & demografisch veronderstellingen. c) Formulering beoordelingscriteria.	Bestuur	Midden februari
3	ALM studie: & consequenties nFTK	a) Inzicht in belangrijkste consequenties nFTK en betaalbaarheid regeling, waaronder de gevolgen voor toeslagverlening, het risico op korten en inzicht in gevolgen van spreiding van korting.	Bestuur	Begin maart
4	Formuleren risicohouding	a) Korte termijn: hoogte en breedte VEV. b) Lange termijn: ondergrenzen haalbaarheidstoets voor pensioenresultaat en kritische dekkingsgraad.	Bestuur, soc. partners (& VO)	Maart
5	ALM studie: beleggingsbeleid	a) Onderzoek beleggingsbeleid. b) Bespreking resultaten variaties op beleggingsbeleid op hoofdlijnen en beoordeling uitkomsten die voldoen aan criteria, doelstellingen en risicohouding.	Bestuur	Eind maart
6	Optioneel: ALM studie, detaillering van portefeuille	a) Discussie over optimale invulling beleggingsportefeuille in detail. b) Kwantitatieve studie naar optimale risico/rendementsverhouding binnen portefeuille. c) Budgettering van strategisch beleid.	Bestuur	N.t.b.
7	Def. vaststelling uitgangspunten pensioenregeling	Besluitvorming door sociale partners over inhoud pensioenregeling, indexatieambitie en hoogte feitelijke premie.	Sociale partners	April
8	Uitvoeringstoets pensioenregeling	a) Vaststellen van de doelstellingen, uitgangspunten en risicohouding. b) Onderzoek naar toekomstbestendigheid, evenwichtigheid. c) Administratieve en communicatieve uitvoerbaarheid. d) (Financiële) Haalbaarheid. e) Toetsen uitvoerbaarheid besluitvorming sociale partners: mondt uit in opdracht aanvaarding.	Bestuur	April
9	Definitief maken beleid & uitvoeringstoets	a) Vaststellen premiebeleid. b) Toeslagambitie en toeslag- en kortingsbeleid (uitsmeerperiode). c) Beleggingsbeleid.	Bestuur	April
10	Advies VO	a) Een voorgenomen besluit t.a.v. vaststelling pensioenpremie dient voor gelegd te worden aan het VO. b) Het VO mag advies uitbrengen over 'de samenstelling van de feitelijke premie en de hoogte van de premie componenten', maar niet de hoogte van premie.	VO	April
11	Opstellen crisisplan.	Complete staffel voor kortingen/toeslagen/premieverhoging	Bestuur	Mei
12	Vastleggen in documenten	ABTN (inclusief organisatiestructuur beleggingen), uitvoeringsreglement en pensioenreglement. Daarnaast dient het uitbestedingsbeleid te worden vastgelegd en is een incidentenregeling verplicht.	Bestuur en VO	Mei/juni
13	Communicatie	a) Wanneer indexatie/korting? b) Wat zijn de gevolgen voor de koopkracht? c) Inzichtelijk maken van risico's.	Bestuur	Juni
14	Implementatie	Inregelen in pensioenadministratie, indien nodig.	Bestuur	Juni e.v.
15	Definitief vaststellen herstelplan		Bestuur	< 1 juli
16	Haalbaarheidstoets	Uitvoeren van de haalbaarheidstoets conform DNB.	Bestuur	< 1 okt
17	Vastleggen risicohouding	Vastleggen risicohouding in ABTN	Bestuur	< 1 okt

Sprenkels & Verschuren

Sprenkels & Verschuren is een puur Nederlands actuariel adviesbureau. Wij willen onze klanten helpen om de juiste beslissingen te nemen. Ons team bestaat uit 50 ervaren professionals. Voor meer informatie zie www.sprenkelsenverschuren.nl.

Voor meer informatie over het nieuwe Financieel Toetsingskader en onze dienstverlening op dat gebied kunt u bellen met 020-564 3110 of mailen naar:

Lonneke Thissen (lonneke.thissen@sprenkelsenverschuren.nl) of

Caroline Bosch (caroline.bosch@sprenkelsenverschuren.nl) of

Steven Verschuren (steven.verschuren@sprenkelsenverschuren.nl)

